

Katalikai turi suprasti, kad jų sakos ir pasidėjimas bei katalikų spaudos sustiprinimo bus maloniam Dievui ir pačiai Bažnyčiai, ir žmonėms naudingas, negu pirkimas bažnytinio indų ir net negu bažnytinės apeigos. Pažinti to nesupras visi katalikai, mes negalime tikėti sulaukti spaudos kuri atstatytų Katalikų Bažnyčios rimtybei ir pajėgoms. Žmonių vadai, pirmiausia gi kunigai, turi skaityti tai savo didžiausiu uždaviniu.

Vyskupas Kilian.

Organas Amerikos Lietuvių
Rymo Katalikų Šventosios
Juozapo Darbininkų
Sąjungos.

DARBININKAS

— DINA —
UTARNINKAIS, KETVERGAIŠ 12
SUBATOMIS.

Mėnuo
Užrašyti mėnuo
DARBININKAS
366 Broadway, Boston 27, Mass.
Tel. South Boston 620.

VOL. VIII, No. 34

KETVERGAS, KOVO 22 D., 1923.

Kaina 4 cent.

Lenkai meldėsi, kad jų vagystę alijantai užgyrė

ISKILMĖS LENKIJOJ.

Varšava. — Lenkijos prezidentas, premieras, ministrai, senatoriai, atstovai, organizacijų karinių ir civilinių delegatų buvo sušaukti katedron, kur buvo giedama Te Deum ir dėkuojama Dievui, kad lenkų pavogti kraštai rytuose ir Vilnius tapo alijantų Lenkijai pripažinti. Premieras Sikorski Lenkijos vardu pasiuntė alijantams padėkone už užgyrimą lenkų vagystei.

GRAIKAI IS TURKIJOJ

Konstantinopolis. — Graikų gabenimas iš Turkijos prasidėjo. Jau iš Konstantinopolio išgabenta 3.100 graikų.

ARKLIŲ SKAIČIUS SUMAŽEJO.

Washington. — Agrikultūros Departamentas skelbia, kad pasaulioje arklių skaičius sumažėjo. Per pastaruosius 10 metų arklių skaičius sumažėjo ant 11%. Dabar arklių pasaulioje yra 103.550.000.

FAŠISTŲ SKYRIAI AMERIKOJE.

New York. — Tarp italų Amerikoje prasidėjo steigti fašistų skyriai. Jau esą priširę 20.000 narių. Skyriai yra visose didesnėse italų kolonijose.

SUSTREIKAVO.

Wilmington, Del. — Šio miesto dirbtuvių molderiai išėjo streikui dėl nežmoniško pasielgimo viršininkų. Be to kompanijos norėjo panaikinti unijas.

LIEPĖ LAIKYTI.

Berlin. — Vokietijos prezidentas Ebert buvo nurykęs į okupuotos Vokietijos pakraštį ir ten buvo okupuoto krašto darbininkų susirinkimas. Prezidentas ragino darbininkus laikytis prieš prancūzus, nedirbti jiems, o Vokietijos valdžia juos šelpis už tai.

Francijos valdžia Ruhro krašte pasmaugė 455 sau nepatinkančių laikraščių. 18 redaktorių ir 9 leidėjų su šeiminiais tapo deportuoti. Kiti redaktoriai sukišti kalėjimui ir nubauti pinigine bausme iki 1.000.000 markių.

PROFESORIŲ MİRĖ KATALIKŲ.

London. — Čia mirė Arthur Stanley Butler. Prieš miršiant jis perėjo katalikybėn. Butler per 40 metų St. Andrew universitete buvo naturalios filosofijos ir eksperimentinės fizikos profesoriumi.

Nabašinkas buvo garbaus eugenisto Sir Francis Galton giminitis.

Mirusio Butlerio motina yra kaip buvus protestantė. Jina žinoma socialiam veikime.

SAUGOJA.

Berlynas. — "Ruhro krašte francūzai nugalėbino du vokiečių policiantus bei mažiausios priežasties."

Toki ir tam panašūs atgalviai didelėmis raidėmis spausdinami vietos vokiečių laikraščiuose. Tai aiškus gatvės minčių kurstymas, anot vakiečių valdininkų.

Tų laikraščių skaitytojai dar smarkiaus suspaudžia savo kumštis, reiškia nepaprastą užsidegimą prieš francūzus ir prisiekia, jog ateis diena kerštui veiklaus, negu pasaulis pramato.

Tokiam atsitikime Berlynio policija turi būti budri ir gyva. Turi stipriai saugoti alijantų atstovus.

DAUG ANGLŲ EMIGRUOJA.

London. — Iš Anglijos daug darbininkų emigruoja į visas kolonijas ir į svietimas valstybes. Pasirūzo anglai pasinaudoti pilna Amerikos kvota. Amerikon šiuo tarpu iškeliausia vidutiniškai imant 2.800 žmonių savaitėje.

MAISTAI JERUZOLIME.

Jeruzolimas. — Čionai arabai aną dieną sukėlė maistui išskleidę turkų veliavą bokitoduami legistatyvės tarybos rinkimus. Keletas arabų sužeista susirėmus su policija.

PREZIDENTAS MOKA TAKSAS.

Columbus, O. — Prezidentas Hardingas ima \$75.000 metinės algos. Už 1922 metus iš tos algos jam išpuola mokėti 17.990 dolerių federalių taksų. Jis užmokės.

ANGLIAKASIŲ DEMONSTRACIJA.

Bruselis. — 40.000 anglakasių parodavo sostinės gatvėse, reikalaudami 1.500 frankų pensijos be asmeninio angliakasių ir palajkymo 8 valandų darbo dienos.

VEL REIKALAUJA PINIGŲ.

Paryžius. — Francijos valdžia išnaujo pareikalavo iš parlamento paskirti pinigų finansavimui kariuomenės okupuotoj Vokietijoje. Reikalauja 196.000.000 frankų.

K. N. NORBUTAS.
Vaikelio Jėzaus prieglaudų įgaliotinis, dabar atvykęs Bostonui.

Lietuva turėjo priimti sąlygas

KLAIPĖDOS BYLOJE.

Kaunas. Kovo 14 (Elta). Ambasadorių Tarybai kategoriškai pareikalavus iš Lietuvos vyriausybės, kad ji Klaipėdos prie Lietuvos prijungimo sąlygas priimtu be rezervų. Lietuvos vyriausybė davė atsakymą, kad ji sutinkanti su sąlygų principais. (L. I. B.)

EINA GERYN.

Moskva. — Doktorai paskelbė, kad Lenino sveikata gerėja.

PASTOS DEFICITAI.

Washington. — Naujas pastų sekretorius New paskelbė, kad pastų departamentui ligi liepos 1 d. pramatomas tiesiog milžiniškas deficitas.

To priežastis, sako sekretorius, tai jo pirmtakių sekretorių netaktas ir biudžetinio biuro valdininkų neatsargumas, kuriems nerūpėjo dirselėti ateitin, kad aiškiai pamiatyti pasidauginančias departamente išlaidas.

Sekretorius sako, kad tai pavojinga situacija. Ir todėl apie tai visuomenė išskalo informuojama.

GRAJIS ATGAL.

New York. — Ant Ellis salos iš 250 atvykusių rusų iš Konstantinopolio 40 rusų buvo atgrąžinti atgal.

MIRĖ ČERNOGORIJOS KARALIENE.

Antibes, Francija. — Čionai mirė buvusi Černogorijos karalienė Milena. Jos vyras mirė čia 1921 metuose. Po karo Francijos pastarbuviu Černogorija priiskirta naujai Jugoslavijos valstybei, gi Černogorijos karalius varu paimtas Francijon. Jis ir mirdamas atsakė abdikuoti.

DIDELI MOKESČIAI.

Moskva. — Rusijoje svietinių valstybių piliečiai, turintieji darbą arba biznį, turi mokėti valdžiai 80% savo įeigų.

PADIDĖJO TAKSOS.

Washington. — Farmerių taksos Suv. Valstijose per pastaruosius aštuonis metus padvigubinta. Steigimas mokyklų ir budavojimas kelių prie to privedė.

TURĖJO DEFICITĄ.

London. — Per 1922 metus Šveicarijos geležinkeliai davė nuostolių 232.500.000 frankų.

ŽYDŲ ATELVYSTĖ DIDĖJA.

Jeruzolimas. — Vis daugiau žydų atvyksta Palestion. Pastaruoju laiku viena diena atvyko 620 žydų.

ŽINIOS IS LIETUVOS.

ATMAINĖ ISVEŽAMŲ SIŪS UŽDRAUDIMUS.

E. Kaunas. Vasario 10 d. Finansų Prekybos ir Pramonės Ministeris pasirašė įsakymą, kuriuo panaikinti visiškai, dar ligšiol buvo suvaržymui išvežimui į užsienį mūsų žemės ūkio produktų.

Nuo šios dienos ir tie leidimai, kuriuos reikalinga buvo gauti ligšiol Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijoje išvežimui į užsienį yra panaikinti. Kiekviena firma, turinti tam tikrą prekybą patentą, gali eksportuoti be jokio ypatingo leidimo, visus žemės ūkio produktus, užmokėdama nustatytą muitą muitinėje, išskyrus tik linus. Linams leidimo tvarka paliekama, nes, esant įvairiausioms linų rūšims, reikalinga yra aktyvi išvežimo kontrolė.

Taip pat visiškai laisvai išleidžiama užsienį visokia mėsos medžiaga išskyrus malkas karvių. Pastaruoju laiku kaip tik buvo nustatyti medžio išvežimo nauji muitai, kurie turi apdrausti nuo nesveiko išvežimo mėsos medžiagos užsienį.

Gargždai. Čia gyvuoja taip vadinama Bendrovės krautuvė. Pastaruoju laiku su ta krautuve įvyko kažkas nepaprasto. Milicijos nuovados viršininkas ją uždarė ir iki šiai dienai niekas nežino delko taip atsitiko. Priklausantieji prie tos krautuvės žinonės kasdien vaikščioja arba važiuoja į Telšius, bet nieko iš ponų negali sužinoti.

Telšių miestas ir apylinkės laukia tos keistos paslapties išrišimo.

Telšiai. Daug valdininkų ir viršininkų Telšių įstaigose paėmė iš dvarininkų lėšas. Kaimiečiams su jais sunku susikalbėti. Nenuėmė kepurės, nepasilenkė žemai, nepabučiavai rankos — vargiai ką gausi. Laukti kelias valandas arba vėluoti kelis kartus Telšių kaimiečiams neuaujiama.

Rietavas. Rietavas yra žemaitijos centras. Jis žinomas nuo senų laikų kaip bet vėliau pradėjo spausti garsus, gražius miestus. Čia pastutiniu laiku lietuvių gyvena vienas didžiausių Lietuvos dvarininkų kumštis galkštis Oginskis. Jo laukais Rietavas pasižymėjo Ruzini liko nešėti, jauti švarumui ir įvairumui. Ku- ngalkštis Oginskis, kaip jo dvarininkas, nebavo vargo žmonių didelis prietelis, bet prie Rietavo miesto papuo-

šimo labai daug prisidėjo. Dabar Rietavo dvaras do Lietuvos Valstybė, kaip ten iš tikro yra, pasakyti. Dvare viskas leista, apdaužyta ir sukurta. Dvaro rūmai baigti. Gerai tvarkai esą čia galima būtų gimnaziją, kitą kokią mokyklą įstatyti. Didelio sodno įvairiausių medelius mie ožkos baigia nugrauzti. Rietavo dvarui prižiūrėti ir apsaugoti nuo gairių surimino būtinai reikalingas šeimininkas.

IS VILNIJOS.

E. Vilnius. Nėra gal laimingesnio sodžiaus viso apylinkėje už Dargužius. Pereitų m. rugpiūčio 2 lenkų žandarai suareštą Dargužių sodžiaus 30 vybaisiai sumušė ir nuveikė Laukiškiu, kur pralaukė jokių tyrinėjimų, davo

šiu m. sausio 20—21 n. čia kuopa žandari, stovėjęjų Valkininke, vėl užpule Dargužius. Suareštą Joną Keršį, Motiejų Gudų, Andrių Aukštuolį, Avarė Valkininkan, mušė, visaip kankino. Taip su muštus, pusgyvius, surakintus gelžiniais pančiais nuvežė Vilniui, kur ir dabai laikomi. Už ką? Šnipam, kurių čia pastaraisiais laikais eibės prisviso, kas t pranešęs, kad jie trys bū kadais partizanai ir turė šautuvus.

Daug Valkininko parapijos naujokų nestojo. "sav noriais" i lenkų kariuomenę. Daug jų išvažiavę į Amerikon, kitur kur, šiaip slapstosi, kurių tėv užmokėjo po 50.000 l. m. p. baudos ir dar žada bausti 100.000 l. m.

Čia atėjo baisiausi ir žiauriausi laikai, kada žmog nežinau nei iš kur, nei kokis nelaimė. Tai bent lenkų "volnošė, rovnosė, br terstwo!"

Falkininkas. Valkininko parapijos sodžiai: Pameri Bieksios, Smaliukai ir A. menio parapijos. Molų sodžiai gr. 7 d. buvo neutralin juostoj. Užėmus šiuos džiūns lenkų kariuomenė pradėjo buvo ne šia ne bet vėliau pradėjo spausti garsus, gražius miestus. Čia pastutiniu laiku lietuvių gyvena vienas didžiausių Lietuvos dvarininkų kumštis galkštis Oginskis. Jo laukais Rietavas pasižymėjo Ruzini liko nešėti, jauti švarumui ir įvairumui. Ku- ngalkštis Oginskis, kaip jo dvarininkas, nebavo vargo žmonių didelis prietelis, bet prie Rietavo miesto papuo-

DARBININKAI!

PIRKDAMI PAS "DARBININKĄ" LITŲ PERLAIDAS, VISUOMET GAUSITE NUOSIRDŲ PATARNAVIMĄ.

Darbininkai, kuriems rūpi, kad Jūsų pinigai būtų be jokių Jūsų draugams Lietuvoje nėsmaugumų, — trukdymų, išmokėti, tai kreipkitės prie "Darbininko." Čia rasite sau draugiško priėmimo ir jausitės, kaip namieje.

"Darbininkas" mielai kiekvienam jo reikaluose patars ir duos rodą. Taigi nepamirškite, kad darbininkams reikia kreiptis pas "Darbininką."

"Darbininko" raštinė atdara nuo 8 val. ryto iki 9 val. vakaro. Subatoje net iki 10 val. vakaro. Kurie norite sąvynius Lietuvoje sušelpiti ar knygų pasipirkti, ateikite, o mes noriai patarnausime.

Parduodame perlaidas taip gi ir per laiškus. Kurie norėtų pasiųsti savo giminiams i Lietuvą dovanų, tai lai prisijungia mums pinigų, o mes tuojau pasiųsime čekį-draftą.

Adresuokite:

DARBININKAS
366 W. BROADWAY, BOSTON 27, MASS.

KODEL TIK LIETUVIAI VALSTYBES SEIMAN TURETŲ BŪTI ĮSIRINKTAIS.

Labai gražu ir malonu kalbėti apie demokratiją (kaip kiekvienas iš mūsų ją suprantam), lygybę, brolybę, įvairių tautų, vieno valstybėje, sugyvenimą. Tos svajonės mums žinios ir pa dangės ir rodos jau nieko daugiau nebereikia tik gy venik ir gerokis savo kaimynų tarpe. Tik štai pabūdes atrand, kad tau besvajojant apie brolybę ir lygybę tavo kaimynas (žydas, lenkas ar kitas svetimšalis) tau kišenių iškraustė, o kaip kada tai net ir paskutines kelnes numauia. Tuomet tik vargas, Lietuvos darbininkas suprant, kad vien svajonėmis gyventi negali, realis gyvenimas tankiausiai mažai ką su svajonėmis teturi. Tik tai susidūręs su šalta realybe žmogus suprant, kiek vertės turi skrajotinas svajonės. Ypatingai Lietuvos valstybiniam gyvenime tas kiekvienam turėjo paaiškėti.

Jei nuo pat pradžios Lietuvos Valstybės iškūrimo mes būtume vien savo, lietuviška jėga pasitikę, šiandien "mažumos" klausimo Lietuvoje nebūtų. Tiesa, turint mintį susidarinti tarptautinius santykius, gal būtų buvę dar sunkiau laisvų tautų šeimynos ratelin įžengti. Bet verčiau tegul būtų užstraukę metai kiti kūrybos darbai, o tikslą būtų visvien atsiekę, nes mūsų tautos širdis yra sveika, o sveika širdis daug skausmų gali išlaikyti. Taip, žinoma, lenkai ir žydai visų pasiutimu būtų rėkę ir mūsų darbą trukdę, mus visokiomis spalytom užstienų tepdami. Bet dabar išėjo dar rėšius, jei kūrybos darbai radedant netrukdyt, tai už ai dabar visu pasiutimu mus pirmyn žengti trukdo, pabr, kad tasai svetimas gaivalas įgijo daugiaus jėgos mūsų sukurtose ir palaikomoje valstybėje.

Kokių teisių jie, "mažuma" (žydai, lenkai ir kiti svetintaučiai) turi prie savivaldybės mūsų valstybėje? Trumpai galima atsakyti: jokių! Mūsų bočiai per amžius gyveno Lietuvos krašte ir savo gyvybe vadavo ją nuo užpuolikų. Dar mums atnešimais laikais mūsų tėvukai, mūsų broliai ir sesutės aukavo savo gyvybę už jos laisvę ir jei šiandien Lietuva yra laisva ir nepriklausoma tai tik ačiū pačių lietuvių pasiryžimui ir išvermei. Žydai, lenkai ir kiti svetintaučiai yra atėjūnai mūsų šaly, tokiais jie ir šiandien tebėra. Nėra šiandien nei vieno žydo nei lenko Lietuvoje, kuris Lietuvai gero velytų, nebent ant tiek ant kiek jo asmenis interesams būtų naudinga.

Jei musams būtų pavykę mūs ištautinti, šiandien nei kalbos apie Lietuvos valstybę nebūtų girdėtis. Tie svetintaučiai, nors ir visai laiki būtų toj teritorijoje išgyvenę ir gyvybės sultis iš jos žinlę, nebūtų jie Lietuvos valstybės sukūrę. Lietuvos teritorija šiandien būtų ža-

gama Lenkijos militaristų, arba žydetių jierkuojama bolševikiškos Rusijos prieglobsty.

Kada rusai mumis mūsų šaly persekiojo, kada draudė mums net maldaknygę lietuvių kalboj i rankas patinti, žydamis ir lenkamis liuosai buvo leista barakodiuoti savo kalboj ir jie nei pirmo nepakėlė lietuvių pagelbon. Kuomet mes savo jėgomis iškovojom savo šalį laisvę ir susitvėrėm valstybę, štai tie atėjūnai pavalkavo mūs mūsų ypatingų teisių mūsų šaly. Mes pavelijom jiems jų kalbos laisvę ir savo mokyklas steigti, jie pareikalavo, kad mes tas jų mokyklas užlaikytume, kad teismuose būtų vartojama jų kalba, kad valdininkai jų kalbą mokėtų. Su teikta Ministeris jų reikalams, jie pareikalavo Ministerijos; pareikalavo, kad mūsų įsteigtame Universite te būtų duodamos pamokos jų kalboj. Pagaliaus gal būt pareikalavo, kad Valstybės prezidentas turėtų visuomet būti žydas arba lenkas.

Jau iš patyrimo yra žinoma, kad žydas nėra valstybinis gaivalas. Žydui valstybiniai reikalai apieina tiek, kiek žigonui tikyba — ja, pamiuti, ašai esu fos vienos kokios Tamsta nori. Žydas irgi taikosi prie aplinkybių, ant kiek tas gali jo eksploatacijos plaukams pagelbėti. Žydas viso pasaulio dalyse yra žinomas kaipo parazitas — mintantis svetimo geru. Lietuvoje žydas yra nešvariausias ir labiausiai atsilikęs gaivalas, dar ir šiandien ten jisį valkiojasi su peišis, ciceliais ir peruku. Suteikimas parazitui ir pasaulio perėjimui ypatingų teisių, valstybės reikalai pastatoma dideliame pavojuje. Išleisk vėliną bažnyčion, jįsai tuoj rioginsis ant altoriaus. Geriausias mums pavyzdys gali būti iš vėliausių nuotikių. Įvedant savo valiutą, žydai varėsi prieš tai kuosmarkiausia. Dabar dar vis tebesistengia lito kursą nūmūsti, kad paskum būtų galima spekuliuoti. Visai laimė, kad jų daugiaus prie Valstybės našnos neprieleista. Kada socialistai bolševikai nepriteido valdžios sudaryti, žydai nuėjo su tais priešvalstybiniais gaivalais, beabejo tikėdamies sukelkti truksmą, sugdamie mašate biržoje ir rinkoje ir iš to gerokai pasipelnę. Tokia tai žydo ištikimybė ir kaipo tokis pasitikėjimo nuo mūsų gauti negali.

Kas gi su lenku? Su tuo irgi tas pats biedelis. Lenkas niekuomet nebuvo, nėra ir nebus Lietuvos prieteliu. Lenkas yra besaikus tautinis fanatikas, bet valstybinio susipratimo nei už surūdėjus centą pas jį nėra. Visuomet buvo ir tebėra svetimų valdovias ir beabejo taip bus iki lenkų tauta sutrukdė, o tas laikas jau netoli, nes

AMERIKOS SPAUDA APIE LIETUVĄ.

KLAIPĖDOS KLAUSIMO LIKVIDAVIMAS.

Kai 16 vasario atėjo žinia, kad alijantai galutinai sutiko priskirti Klaipėdą Lietuvai, mažne visa Amerikos spauda tam nuosirdžiai priitarė. Čia buvo jau susidariusi opinija, kad Klaipėdos kraštas yra lietuvių apgyventas, kad Klaipėda tai vienatinė Lietuvos išeitis į jūrą, kad todėl ji turi priklausyti Lietuvai, jūo labiau, kad jos priskyrimas Lietuvai turėjo būti logiška užbaiga to klausimo, kurs buvo iškeltas Versalėje dar 1918-ais metais ir pažymėtas Versalės sutartyje. Tik kai kurie dienraščiai k. a. "Boston Transcript" ir k. prie tos progos pažymėjo Tautų Sąjungos ir Alijantų moralinį bejėgumą, kad juos tik pajėga gali priversti pasielgti teisingai, k. a. Klaipėdos atsitikime.

Nematom nei vieno dienraščio, kurs būtų pareiškęs nuomonę, kad Klaipėdą reikėjo skirti lenkam, arba kad daryti ją atskira Valstybe.

NEUTRALĖ JUOSTA IR VILNIAUS KLAUSIMAS.

Tą pačią dieną — 16 vasario pasklido žinios apie lenkų žygius neutralėje juostoje, apie susirėmimą tarp lenkų ir lietuvių, beužimant lenkams tos juostos dalį. Amerikos spauda netruko reaguoti ir į šiuos įvykius. Čia apsirėškė jau didesnis nuomonų įvairinimas. Tas nuomonės lygindam ir derindam, mes prieiname prie sekamų išvadų:

- 1) Visų pripažįstama, kad neutralės juostos dalinimas rišasi su visu Vilniaus Klausimu, kad tasai klausimas yra labai sunkus išrišti;
- 2) Didžiama dienraščių rašiusių tame klausime manoma, kad jisai prives Europą dar šiemet prie didelio karo; kad tą karą išauksią rusai, kurie dabar kūrsta Lietuvą; kad rusai rimtai rengsis į karą; kad tik tai bendras, sutartinas ir energingas alijantų veikimas, kad sutaukint Lietuva su Lenkija — galėtų tą karą sulaikyti; bet kad tokiu sutartinam veikimui dabar mažai esu vilčių. Kai del spaudos simpatijų mums ar lenkam —

tautinis fanatizmas yra aiškių smukimo simptomu, tai yra it skestančio desperatišką besigrabstimas už plūduruojančio šiaudlo. Turint minty lenko tautinį fanatizmą, Lietuvoje niekuomet ištikimu jisai būti negalės, nes mat čia pat pašony Lenkija. Paigi šis "bičiulis" ką sučiuopdamas — politinės ar materijalės reikšmės — temps do Varšavę.

Todėl del šių ir daugelio kitų priežasčių visi lietuvių balsai privalo būti atiduoti už ištikimus lietuvių kausuomet buvo ir tebėra svetimų valdovias ir beabejo taip bus iki lenkų tauta sutrukdė, o tas laikas jau netoli, nes

Budrys Trečias.

reikia pasakyti, kad dienraščių didžiama stengiasi būti bešaliais ir nepareikšti simpatijų nei vienai nei kitai pusei. Mažumoje randa si simpatizatorių tai mums tai lenkam. Pagaliaus ir ty simpatizatorių simpatijos labai nepastovios. Jos matomai priklauso nomažai nuo gaunamų informacijų arba nuo patiriamo spaudimo iš puses skaitytųjų. Štai pavyzdžiui, turime prieš akis keturis editorijalus iš "Oleland Plain Dealer". Vas. 18 d. tasai dienraštis entuziastingai sveikina lietuvių su laimėta Klaipėda. Bet jau vas. 19 d. tas patsai dienraštis tvirtina, kad Lietuva gali turėti moralę teisę tik prie tos dalies neutralės zonos, kurią jai paskyrė alijantai ir kad lietuvių ne drįstų daryti pastangų atsiimti Vilnių.

Taip pat ir editorijalus vas. 20 d. labai palankūs lenkam.

Todiu vas. 23 d. tasai dienraštis lietuvių nebekaltina, o visą bėdą stengiasi primesti Rusijos bolševikams.

"Buffalo Express" išreiškė net opiniją, kad Lietuvai būtų geriausia susilieti su Lenkija. "New York Herald" lietuviams tik pirmenybės teisę prie Vilniaus pripažįsta, gi lenkam, sakko, užtenka Tautų Sąjungos Tarybos nusprendimo atiduoti jiems neutralės zonos dalį. Lietuviai turį pasiduoti tam sprendimui. "Washington Post" pasirendamas gaudu apie slap tas tarybas Lietuvos valdžios su Čičerinu Minske, (kurį gaudu mūsų Atstovybė atitaisė J. I. B.), klausia nugastaudamas, nejaugi lietuvių pašiduos bolševikų provokacijai ir pastumės savo 3 divizijas prieš 30 divizijų lenkų. "New York Times" tvirtina, kad rusai vien delto lietuvių spiria kariauti su lenkais, kad tik pridarius lenkam daugiaus nemalonumų. Tiek mums toko pastebėti balsų, kuriais galėtų lenkai pasidžiaugti.

Is antros pusės vėlo balsų, mūsų pusei labiau prie laukčių. "Chicago Daily News" korespondentas iš Varšuvos William E. Nash, komentuo damas toną Varšuvos spaudos pabrėžia, kad lenkai gaminasi į karą su Lietuva ir meta šešėlį ant jų imperijalistinės politikos. Lenkų užsienio reikalų ministeriui p. Aleksandrui Skrzynski'ui, p. Nash uždave toki klausim: "Ar Lenkija patenkinta savo dabartinėmis sienomis, tikriau sakant tonis sienomis, kurias nurodė dabar jai talkininkai?"

p. Skrzynski's taip, atsako: "Žinoma, del vietinio Europos labo mes esame linkę priversti save tenkintis (mūsų pabr. L. I. B.) dabartiniais rubežiais. Bet būtų tai neteisinga pasakyti, kad Lenkija savo sielos gilumoje patenkinta. Lenkų kraujo žmonės vis dar kankinasi po svetimų jūgų. Iki pat Kauno ir Kijevo — varų didžiama žemės savininkų ir apyviestų luomų smiau turtingiausiuo krašte, o dabar

išardytame mūsų pašonėje — yra lenkai. Vargu ar rasi augstus kilmės šeimynų Varšuvoje, kuri neturėtų giminių Lietuvoje ar Ukrainoje. Savę pamiršdami, mes esame gyvai susirūpinę lenkiškų mažumų gerbūviu tuose kraštuose. Bet kad svetini priešininkai nepakaltintų mus imperijalizme, aš esu pasiryžęs, kol aš būsiu valdžioje, neleisti daugiau kalbų apie "nepaliuosutus lenkus." Tiek p. Skrzynski's. Nuo savęs pridursime, kad 1) vilko prigimtis — vis į girią traukia, 2) Valio Lietuvos žemės reforma!

"Buffalo News" rašydamas apie p. Viviani duotą Lietuvai perspėjimą, sako: "Atsiminus Francijos akciją Ruhr'e, kiek tasai perspėjimas vertas? Jeigu Tautų Sąjunga būtų tuo, kuo ji stotai, ji turėtų patraukti Franciją į atsakomybę. Ji žino, kad kaip dabar dalykai stovi, Sąjunga neturi jokios galimybės jos paspausti."

Kai del Lietuvos, — tiesa, ten galima šį tą padaryti. Sąjunga galėtų prispausti tą mažutę valstybę. Bet tasai žygis anaipol nepakeltų Tautų Sąjungos garbės. Pa-

saulis imtų gerbti Sąjungą tik tuomet jei išgirstų jos teisingą balsą kokiu nors tikrai svarbiu reikalu, kaip štai Ruhr'o klausimu."

"Baltimore News" rašo: "Tur būt Tautų Sąjunga ne veikia nedėdioniais ir visi kurie pradeda karus savaitės pabaigoje, turi laukti pamedelio ryto, kada Sąjunga bus vėl atsidadys. Tai patyrė Lietuva, kuri atsidūrusi aktyvaizdoje pradeto naujo tikro karo su Lenkija, skubiai telegrafavo Tautų Sąjungai, šaukdama si pagelbos. Bet iš Genevos nebuvo atsakymo. Sekretorijatas pasakė, kad nieko apie tai nežinas ir atsakymą galėsias atsiųsti tik pamedeli."

"Brooklyn Eagle" rašo: "Lenkija vėl drumsčia ramybėje. Nuo to laiko, kaip Gen. Želigovskis su savo maistininkais pagriebė Vilnių — nesusipratimai tarp Lenkijos ir Lietuvos nesibaiba dalykai stovi, Sąjunga turėjo vargo su lenkių lietuvių problema ir jau apie 6 kartus jos autoritetas buvo paniekintas."

Kaip tik buvo paskelbta, kad Francija skolina lenkam 400 milijonų frankų pirkimui amunicijos, tuo jau

po to atėjo žinių, kad lenkų kariuomenė nušasi su lietuviais prie sienos...

Lenkija negali išvengti atsakomybės už Želigovskio žygi, kurs sudarė pamatą dabartiniam nesusipratimams. Jos valdžia iš pradžių tik sutiko su Vilniaus užėmimu, paskui gi atvėrė tą užėmimą gynė. Ji padarė prielaidą Tautų Sąjungai, ir su Francijai parama siūlingai atsilaukė prieš įvairiai kad nebėra vilkio. Jis rūs siūlomus susitaikymo būdus. Nusibankrutėjai taip kad nebėra vilkio finansiniai atsigauti, slėgiama armijos Francijos sandėlių ir tųgi klanųti Francijos paliepiam, nete kusi pasitikejimo visu savo kaimynų, Lenkija po karo lošia beveik tokią pat nelaimingą rolę, kaip ir prieš karą ir jo laiku. Ji vis dar tebėra tik užstatais politikos lošime ir ji liks tokia, iki kol ji nepridugs prie tokios savo valdžios, kuri bus tik stipra, kad moks išsilaikyti ant kelio vedančio prie taikaus atsistatymo."

Kai kuriuos kitus rimtesnius balsus paduosime kitame straipsnyje.

L. I. B.

---Vardas---

BORDEN

REIŠKIA TYRAS PIENAS.

Geras pienas prasideda iš vietos kur gaunamas. Turi paeit nuo švarų, sveikų karvių — iš geros, švarios vietos. Turi būt išmelžtas iš švarius viedrus, atšaldintas gerai ir tuoj nugabentas į švarią vietą.

Generalės sanitariškos teisės padaryme Bordeno Pieno yra valdžios nustatytos. Apart šių teisių, Borden komp. yra įsteigusi atštie peržiūrėjimo sistema, kad padarius pieną tyru ir geriausios rūšies.

Bord. Išg. Pienas yra tyras ūkio pienas su smetona, atrast, kad jis yra maistingas, geras vartojimui kuknių, ir užimt vietą smetonos kavoje.

Jūsų pardavėjas vis turi daug pieno ant rankos, nes jis žinis rūpinasi, ir jis žino, kad Jūs suteikėte pieną, kuris yra žinomas visoj Amerikoje kaipo vienatinis tyras išgaruodintas pienas.

THE BORDEN COMPANY,

Borden Building, New York.

Jei nori išmokyti kaip virti su Borden išgaruodintu Pienu, išpildykite kuponą paženklinant kokias pamokas norit ir mes prisiųsim dovanai.

KUPONAS

DUONOS RASALAI PAJAJ
SALIAINIS MIESOS PUDINGAI
ŽUVIS PYRAGAI SRIUBOS

Vardas (L. I. B.)
Adresas

